

HISTÒRIA DE LES CONFRARIES

Cl 8 de desembre de 1965, durant el papat de Pau VI, es va clausurar el Concili Vaticà II, sense cap de dubte un dels esdeveniments més importants i revolucionaris de la llarga vida de l'Església Catòlica, un Concili que va suposar uns canvis tan radicals en l'estructura, funcionament i orientació de l'església que fins i tot molts teòlegs el consideren com el Concili de la refundació o el veritable naixement de l'Església Catòlica moderna.

Aquest Concili havia estat convocat uns anys abans, el 25 de gener de 1959, per un dels papes més populars de la història de la Cúria Romana, Joan XXIII amb la intenció de donar-li un gir de tres-cents seixanta graus a la concepció de l'església, no sols en la forma i fons de la litúrgia, si no fonamentalment en la construcció d'uns pilars que feren possible l'edificació d'una església menys doctrinal i més pastoral, menys teòrica i més vital, i sobre tot, menys clerical i molt més eclesial.

Aquest missatge d'aperturisme i d'integració dels fidels dins de l'estructura eclesial es va estendre per tot arreu com la pólvora, i aparegueren a totes les parròquies regides per rectors conciliars, o "rectors moderns" com deien en aquell temps, nombroses organitzacions de seglars que estaven disposades a participar en la vida diària de la parròquia, d'una forma activa i des de dins, i no de forma submissa i passiva com les organitzacions clàssiques. Unes associacions que havien quedat reduïdes a funcions puntuals com: el manteniment de capelles i cultes interns, en el cas de l'associació de la Mare de Déu del Rosari o la del Santíssim Cor de Jesús; cultes externs i festes anuals en el cas de las "Hijas de María" o organitzacions de caràcter benèfic, i en alguns casos polític, com era el cas d'Acció Catòlica.

Totes aquestes associacions catòliques existien a Ondara però, el per aquell temps rector de la parròquia, En Francisco Falcó Sala va voler afegir-se amb il·lusió als nous aires de canvis que arribaven des del Concili i va fomentar organitzacions que, nascudes del poble i organitzades pel poble, formaren part d'eixa Nova Església que des del Vaticà s'espentava.

En Francisco Falcó sabia el que volia fer, el que necessitava era el suport i recolzament de persones entusiastes i capacitades per a l'organització de tots aquests moviments populars i és, en eixe moment, quan apareixen dues persones fonamentals en tot aquest procés de la formació de la Setmana Santa d'Ondara, com són les figures de Miguel Doménech i José Fornés, dos grans elements, que no sols es dediquen en cos i ànima a la formació de la primera confraria d'Ondara, sinó que a més també són part imprescindible en la formació de l'altre gran moviment seglar de l'església ondarenca postconciliar com va ser la creació del moviment "Decolores".

Miguel i Pepe es llançaren a buscar infatigablement membres que volgueren formar part de la Confraria del Sant Sepulcre i Crist Ressuscitat, (no podrien superar la xifra de diuit

confreres, per exprés desig d'En Francisco, per així fomentar el creixement d'altres confraries), buscar "modisto" i triar colors de vestes, comprar imatge i andes, i sobre tot cavil·lar com fer front a totes aquestes despeses.

La Quaresma de 1966 va ser una Quaresma esgotadora per aquestes dues persones, però tot es va viure amb intensitat i il·lusió, i més quan eixos diuit homes que es buscaven es van trobar, anomenant-se com a primer Germà Major a José Pons Sapena i contant en la seua nòmina de confreres a persones que van saber fer com ningú el paper de benefactors com podien ser el cas de Remualdo Llorens i sobre tot de Pedro Pérez, un altre dels personatges fonamentals per a la història, no sols de la Confraria del Sepulcre en particular, sinó de la Setmana Santa d'Ondara en general.

I com diu la Bíblia, l'esforç d'aquestos homes no va ser gratuït i es va convertir en la llavor que va trobar en el Barri del Crist la terra propícia i cultivada per donar el seu millor fruit. Només un any després, en 1967, vint-i-quatre confreres, un abanderat i un Germà Major es disposaven a eixir al carrer amb les seues túniques de morada penitència, a demostrar a tot el poble d'Ondara la seua fe indestructible en el Santíssim Crist de l'Agonia i l'orgull de pertànyer a un barri tan jove com valent i tossut per aconseguir tots els seus propòsits.

Es faria molt llarg nomenar ací tots i cadascun dels vint-i-sis homes que van formar part d'eixa primera nòmina de confreres, però de tots ells m'agradaria destacar una xicoteta representació formada per Benito Lara, Juan Durà, Pepe Mestre i Bernat Ortola, perquè en ells es representa, any rere any, la història viva d'una confraria i un barri que no deixarà mai de ser un punt i a part en la idiosincràsia pròpia del poble.

I clar, faltava Ella, res en este poble es pot concebre sense que la seua llum ho il·lumine tot i menys una Setmana Santa que mai podrà començar sense el meravellós pregó que són els seus Dolors.

La Mare de Déu de la Soledat no es podia quedar soles al seu camerí mentre el seu Fill anunciava la seua Agonia i mort pels carrers d'Ondara i de seguida, a una sola veu, per a que ella no estiguera trista, un grapat d'ondarencs es va posar ma a l'obra i a la Setmana Santa de 1968, encapçalats per Salvador Soldevila primer Germà Major; Facundo Pons tresorer i Pablo Doménech secretari, els carrers d'Ondara van conèixer la Confraria de la Mare de Déu de la Soledat, una confraria jove i molt elegant formada amb la mateixa il·lusió que les altres dues i amb la responsabilitat de saber que acompanyaven al tresor del poble.

I així és com, a partir d'un ideal arribat de Roma, la decisió d'un rector per fer-lo realitat i la col·laboració inestimable d'uns joves valents i decidits, va nàixer la Setmana Santa d'Ondara, una Setmana Santa que ha arribat fins els nostres dies amb alts i baixos però que, entre tots, hem de fer un xicotet esforç; per mantindre-la, encara que només siga per recordar i no traïr la il·lusió d'aquell grapat d'ondarencs.

BORO
Confraria del Sant Sepulcre